

[Inger Gautier Schmit.]

de da ogsaa er, som Statsregnskabet tydeligt viser, idet vor Radiofoni sidste Aar har haft et Overskud af 1,6 Mill. Kr. Nu er Radiofonien en Statsopgave, og derfor finder jeg ogsaa, at man i Rigsdagen maa have Lov til at fremkomme med enkelte Udtalelser om Anvendelsen af dette store Overskud; det er jo ikke Smaasummer; Radiofonien faar ind; det blev i Licens i 1930—31 betalt 4,3 Mill. Kr.

Se, disse 1,6 Mill. Kr., som Statsradiofonien indtjener, de er indtjent paa Bekostning af mange af den levende Kunsts Udøveres Velfærd. Jeg siger vist ikke for meget, naar jeg siger, at Vejen er gaaet over Ligene af mange Kunstnere. Nu vil man fra Radiofoniens Side sige: Ja, men vi giver jo Brød og Arbejde til en hel Del Musikere; vi har vore store Orkestre, og deres Medlemmer faar udmærket Løn og Pension. Ja, det er rigtigt, og det manglede jo ogsaa bare, at det var anderledes. Men det er alligevel ikke nogen Tilbagevisning af min Paastand om, at Radioens Sejrsang Verden over gaar over Liget af mange Kunstnerskæbner. Og Radioen rummer i sig selv ogsaa en Fare for at virke nedbrydende og opløsende paa den levende Kunst, paa det virkelige Musikliv her i Landet og i den øvrige Verden for Resten ogsaa.

Nu vil jeg ikke sige, at Radiofonien ikke er virkelig Kunst. Den Kunstner, der staar oppe i Radiolokalene, er selvfølgelig den samme Kunstner der som andetsteds. Men den levende Kunst, dette at være stillet overfor den enkelte udøvende Kunstner, er dog alligevel noget andet. Det er da ogsaa den nylig afdøde, højt begavede Komponist Carl Nielsen, der har brugt dette Udtryk: Den levende Kunst, den levende Musik.

Jeg synes, at Radioen i ganske særlig Grad kommer til at træde i Vejen for Udøvelsen af Musikkens Kunst. Carlsberg-Fondet støtter jo paa forskellig Maade Forfattere og de bildende Kunstnere, og Bibliotekerne støtter gennem deres Bogkøb Forfatterne. Men de udøvende Kunstnere, Musikere, er der ingen, der støtter, og dem kommer Radioen tilmed i høj Grad til at skade. Der er da ogsaa til Stadighed en Arbejdsløshed af ca. 15 pCt. indenfor dette Erhverv, hvilket man meget maa beklage. Og det kan slet ikke modbevise, at det netop er Radioen, der i saa høj Grad har medvirket til denne elendige Tilstand indenfor Musikernes Kreds. Er det da ikke et ganske naturligt Krav, naar man siger: Naar Radiofonien indtjener 1,6 Mill. Kr.s Overskud og gør det paa Bekostning af en

hel Mængde Musikere, som ikke kan skaffe sig det daglige Brød, er det da ikke rimeligt, at Radiofonien af sit Overskud er med til at raade noget Bod paa de mange Saar, den slaar?

Jeg kan ganske kort sige, at Radiofonien overflødiggør Musik i Hjemmene, naar der skal danses; man lukker bare op for sin Radio. Det er for Resten et Spørgsmaal, om det er en Statsopgave at give Hjemmene to Timers Dansemusik hver Aften — dette er bare en indskudt Bemærkning til Overvejelse. Man overflødiggør derved Musikerne. Folk gider ikke mere gaa hen i Koncertlokalerne, skønt den Kunst, her øves, er af saa høj kulturel Betydning.

Jeg vil da henstille til den højtærede Minister for offentlige Arbejder, under hvem Radiofonien sorterer, om man ikke af dens store Overskud kunde oprette en Kunstnerfond med forskellige Opgaver, bl. a. den, at der derigennem skulde udbetales Stipendier til Uddannelse af unge Kunstnere. Hvem har nemlig efterhaanden Lyst til at bekoste en saadan Uddannelse, naar man er henvist til at blive arbejdsløs, hvis man da ikke tilfældig kommer ind i Statsradiofonien? For det andet, at der gives Tilskud til billige Folkekoncerter, baade udendørs og indendørs, idet vi sandelig ikke i dette Land er forvænt med at høre god, folkelig Musik. For det tredje kunde man passende af Overskuddet give Støtte til Musikernes Arbejdsløshedskasse, da der dog faktisk er berøvet Musikerne en meget stor Indtægt gennem Radiofonien. Endelig for det fjerde synes jeg, det var rigtigt, om nogle af disse Penge brugtes til at give de mange Understøttelser til Musikere, der nu udredes af Statskassen. Jeg tænker naturligvis ikke her paa Hædersgaverne, der selvfølgelig maa være det danske Folks Gaver.

Jeg henstiller altsaa til Overvejelse i det høje Ministerium, om det ikke vilde være rigtigt, at man begyndte at overveje Oprettelsen af en saadant Kunstnerfond, hvis Opgave skulde være at raade Bod paa nogle af de Saar, som Radiofonien slaar under sin Sejrsang over Jorden.

Jeg vil dernæst gerne rette et helt andet Spørgsmaal til den højtærede Trafikminister, idet jeg gerne vil spørge, hvorledes Forholdet ligger med Hensyn til Prisreguleringen paa de forskellige Jernbanestationer og Skibsrestaurationer. Det har forbavset mig i høj Grad, at man hele Sommeren igennem, hvor Priserne paa Levnedsmidler, paa Smør, paa Kød, paa Æg og paa Brød blev lavere og lavere, dog har krævet ganske samme Be-